

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 16. joulukuuta 2019
(OR. en)

14975/19

AGRILEG 215
VETER 108

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät eläinten hyvinvoinnista kestäväen eläintuotannon erottamattomana osana
– Neuvoston päätelmät (16. joulukuuta 2019)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 16. joulukuuta 2019 hyväksymät päätelmät edellä mainitusta aiheesta.

**NEUVOSTON PÄÄTELMÄT ELÄINTEN HYVINVOINNISTA KESTÄVÄN
ELÄINTUOTANNON EROTTAMATTOMANA OSANA**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO KATSOO SEURAAVAA:

- (1) Eläinten hyvinvointi on erittäin tärkeä kysymys Euroopan kansalaisille, ja se on tunnustettu unionin lainsäädännössä ja erityisesti Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 13 artiklassa.
- (2) Yleisen mielipiteen kartoituksista käy ilmi, että ihmiset kantavat suurta huolta eläinten hyvinvoinnista:
 - a. Vuoden 2015 eurobarometrin¹ mukaan suurin osa vastaajista katsoi, että tuotantoeläinten (82 % vastaajista) ja lemmikkieläinten (74 % vastaajista) hyvinvointia on parannettava. Lisäksi kansalaiset pitävät tärkeänä, että EU:n ulkopuolelta tuoduissa tuotteissa noudatetaan samoja eläinten hyvinvointia koskevia vaatimuksia kuin EU:ssa ja että EU:n olisi tehtävä enemmän eläinten hyvinvointia koskevan tietoisuuden lisäämiseksi myös kansainvälisellä tasolla.
 - b. Vuoden 2018 eurobarometrin mukaan² sekä yleisen mielipiteen että politiikan painopiste on siirtynyt elintarvikkeiden laatua, eläinten hyvinvointia ja ympäristöä koskeviin vaatimuksiin.

¹<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Attitudes%20of%20Europeans%20towards%20Animal%20Welfare/surveyKy/2096>

²<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/search/Europeans.%20Agriculture%20and%20the%20CAP/surveyKy/2161>

- (3) Eläinten hyvinvointi liittyy myös elintarviketurvaan, sillä sen avulla edistetään kestävyyttä, resurssitehokkuutta ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja vastuuta, kuten Maailman ruokaturvakomitea³ on todennut. Lisäksi eläinten hyvinvoinnin parantaminen hyödyttää tuottajia, sillä se vähentää kuolleisuutta, edistää terveyttä ja parantaa lopputuotteen laatua, tuottoa ja hintaa. Erityisen tärkeä seuraus eläinten hyvinvoinnin paranemisesta on se, että eläimet ovat vastustuskykyisempiä taudinaiheuttajille⁴. Tämä vähentää lääkkeiden tarvetta ja edistää siten mikrobilääkeresistenssin torjuntaa ja tukee bioturvallisuustoimenpiteitä eläintautien hallinnassa.
- (4) EU:n voimassa olevaa eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä on kehitetty vähitellen vuosien mittaan, jotta eläinten hyvinvointi voidaan varmistaa paremmin ja samalla säilyttää viljelijöiden ja toimijoiden tasapuoliset toimintaedellytykset EU:ssa. Lainsäädäntö ei kuitenkaan ole kattava, koska se ei sisällä erityisiä vähimmäisvaatimuksia monien tuotantoeläinten, kuten lypsykarjan, lihakarjan, lampaiden ja vuohien, viljeltyjen kalojen, kasvatettujen kaniinien, kalkkunoiden, hanhien ja ankkojen, suojelemiseksi.
- (5) Komissio julkaisi vuonna 2012 eläinten suojelua ja hyvinvointia koskevan Euroopan unionin strategian vuosille 2012–2015⁵, jäljempänä 'vuosien 2012–2015 strategia', jossa esitetään luettelo toimenpiteistä, joilla parannetaan hyvinvointia koskevia vaatimuksia ja tuetaan niiden noudattamista ja noudattamisen valvontaa kaikkialla EU:ssa.
- (6) Euroopan komissio perusti eläinten hyvinvointia käsittelevän EU:n foorumin vuonna 2017. Foorumilla on onnistuttu edistämään eläinten hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä koskevaa vuoropuhelua toimivaltaisten viranomaisten, alan teollisuuden, kansalaisyhteiskunnan ja tutkijoiden kesken, mikä on helpottanut parhaiden käytäntöjen ja muiden kokemusten jakamista. Foorumin tulevaisuus on määriteltävä.

³ Maailman ruokaturvakomitea (CFS), 2016. Recommendations on Sustainable agricultural development for food security and nutrition: what roles for livestock? <http://www.fao.org/cfs/home/products/en/>

⁴ EFSA, 2017. EMAn ja EFSA:n yhteinen tieteellinen lausunto toimenpiteistä mikrobilääkkeiden käyttötarpeen vähentämiseksi Euroopan unionissa harjoitettavassa kotieläintaloudessa ja niiden vaikutuksista elintarviketurvallisuuteen (RONAFA). EFSA Journal 15 (1). <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2017.4666>

⁵ Eläinten suojelua ja hyvinvointia koskeva Euroopan unionin strategia vuosille 2012–2015 https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/animals/docs/aw_eu_strategy_19012012_fi.pdf

- (7) Virallista valvontaa koskevan asetuksen 95 ja 96 artiklan perusteella komissio on nimennyt kaksi eläinten hyvinvointia käsittelevää vertailukeskusta. Ensimmäinen perustettiin maaliskuussa 2018, ja sen toimeksiantona on sikojen hyvinvointi, toinen perustettiin lokakuussa 2019, ja sen toimeksiantona on siipikarjan ja muiden pienten tuotantoeläinten hyvinvointi. On varmistettava, että vertailukeskukset voivat huolehtia tehtävistään ja antaa toimivaltaisille viranomaisille ja komissiolle luotettavaa ja ajantasaista tietoa uusimmista tutkimustuloksista, uusista tekniikoista, eläinten hyvinvointia koskevista indikaattoreista ja hyvistä käytännöistä, joita tarvitaan helpottamaan lainsäädännön asianmukaista soveltamista ja noudattamisen todentamista.
- (8) Eräiden jäsenvaltioiden kanssa on vaadittu lisätoimia korostaen, että on parannettava sääntelyä, eläinten hyvinvointia ja tiedotusta EU:n vaatimuksista ja osaamisesta (esim. 14. joulukuuta 2014 annettu Tanskan, Saksan ja Alankomaiden yhteinen julkilausuma eläinten hyvinvoinnista⁶) ja neuvoston direktiivin 2008/120/EY tarkistamista koskeva Tanskan, Saksan, Alankomaiden ja Ruotsin kannanotto⁷). Myös Euroopan parlamentti on vaatinut kattavampaa lainsäädäntöä ja voimassa olevan lainsäädännön parempaa täytäntöönpanoa⁸⁹. Komissio totesi vuonna 2016 antamassaan kertomuksessa¹⁰, että EU:n lainsäädännön puutteellinen täytäntöönpano on yksi suurimmista eläinten hyvinvointiin vaikuttavista tekijöistä ja että sääntöjen ymmärtämistä on parannettava.
- (9) Bulgarian, Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla käytiin perusteellisia keskusteluja pitkän matkan kuljetusten haasteista eläinten hyvinvoinnin kannalta. Vaikka eläinten suojelusta kuljetuksen aikana annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2005 täytäntöönpanossa on edistytty, siinä on edelleen selviä puutteita ja epäjohtonmukaisuuksia. Sääntöjä, muun muassa lämpötiloja ja matka-aikoja koskevia sääntöjä, on noudatettava paremmin. Lisäksi olisi varmistettava jälkitarkastusten ja Traces-järjestelmän parempi käyttö sekä jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten aktiivinen yhteistyö.

⁶ 16923/1/14 REV 1

⁷ 5708/16

⁸ Euroopan parlamentin päätöslauselma 26. marraskuuta 2015 uudesta eläinten hyvinvointia koskevasta strategiasta vuosille 2016–2020 http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2015-0417_FI.html?redirect

⁹ Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. helmikuuta 2019 eläinten suojelusta kuljetuksen aikana EU:ssa ja sen ulkopuolella http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_FI.html

¹⁰ Euroopan komissio, 2016. Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle tuotantoeläinten suojelusta annetun neuvoston direktiivin 98/58/EY täytäntöönpanosta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A52016DC0558>

- (10) Vuosien mittaan on julkaistu useita EU:n ohjeistuksia, tutkimuksia ja raportteja eläinten hyvinvointiin liittyvistä aiheista, kuten lopettamisesta, kasvatuksesta, kuljetuksesta, koulutuksesta, kuluttajavalistuksesta ja kaupan kohteina olevien koirien ja kissojen hyvinvoinnista. Monissa jäsenvaltioissa toteutetuista huomattavista ponnisteluista huolimatta lainsäädännön täytäntöönpanon heikkouksia ei voida ratkaista pelkästään ohjauksen tai tiedotuksen avulla, kun lainsäädäntöä voidaan tulkita eri tavoin.
- (11) Saatavilla on useita Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) tuoreita tieteellisiä lausuntoja ja muita tieteellisiä julkaisuja, joita voidaan käyttää eläinten hyvinvointia koskevan lainsäädännön valmistelussa ja tarkistamisessa.
- (12) Lainsäädäntö ei ole ainoa keino edistää eläinten hyvinvointia, ja käytettävissä on useita vapaaehtoisia toimenpiteitä, kuten laatuvaatimuksia ja eläinten hyvinvointia koskevia ohjelmia. Joissakin jäsenvaltioissa on jo käynnistetty vapaaehtoisia eläinten hyvinvointia koskevia ohjelmia, jotka liittyvät erityismerkintöihin. Kuluttajat ovat ottaneet ne hyvin vastaan, ja he ovat voineet perustaa ostopäätöksensä eläinten hyvinvointiin liittyviin näkökohtiin, kun taas tuottajat ovat saaneet palkkion ponnisteluistaan. Tällaisten järjestelmien avoimuus ja uskottavuus on kuitenkin varmistettava.
- (13) Neuvosto antoi vuonna 2019¹¹ tilintarkastustuomioistuimen kertomukseen perustuvat päätelmät¹², joissa todettiin, että esimerkiksi emakoiden ryhmäkasvatuksen ja munivien kanojen varustelemattomien häkkien kiellon osalta on edistytty merkittävästi. Päätelmissä todettiin, että vähimmäisvaatimusten noudattamisessa on edelleen joitakin puutteita ja että yhteisen maatalouspolitiikan rahoitusvaroja voitaisiin käyttää paremmin eläinten hyvinvointia koskevien tiukempien vaatimusten edistämiseen.

¹¹ Neuvoston päätelmät (12. helmikuuta 2019) <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11073-2019-INIT/en/pdf>

¹² Euroopan tilintarkastustuomioistuin. Erityiskertomus nro 31/2018: Eläinten hyvinvointi EU:ssa <https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=47557>

- (14) Euroopan parlamentti kehotti vuonna 2019¹³ komissiota ja jäsenvaltioita edistämään mahdollisuuksien mukaan siirtymistä elävien eläinten sijasta lihan tai ruohojen kuljetukseen. Euroopan parlamentti antoi myös muita suosituksia liikennelainsäädännön täytäntöönpanosta ja noudattamisen valvonnasta sekä rikkomuksiin liittyvistä syytetoimista.
- (15) Olisi hyödyllistä keskustella enemmän elävien eläinten pitkän matkan kuljetusten kestävyteen liittyvistä näkökohdista ja kaupan eri motiivien vaikutuksesta.
- (16) Eurooppalaisten kotieläintuottajien kilpailukykyä koskevassa kertomuksessaan (2018)¹⁴ komissio totesi, että eläinten hyvinvointia koskevat vaatimukset eivät ole ratkaisevia suhteellisen kustannuskilpailukyvn kannalta. Se totesi myös, että muilla tekijöillä, kuten työvoimakustannuksilla ja rehun hinnalla oli paljon suurempi merkitys. Toisaalta se totesi, että EU:lla on ollut paljon vaikutusta tietoisuuden lisäämisessä eläinten hyvinvointia koskevista normeista maailmanlaajuisesti ja että näitä toimia on jatkettava.
- (17) Komissio käynnisti toukokuussa 2019 vuosien 2012–2015 strategian arvioinnin, kuten tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa suositeltiin. Arvioinnin tarkoituksena on selvittää, missä määrin EU:n strategialla on saavutettu sille asetetut tavoitteet ja missä määrin nämä tavoitteet ovat edelleen relevantteja ja johdonmukaisia. Arviointi on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2020 loppuun mennessä.

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO:

- (1) PAINOTTAA, että eläinten hyvinvointi on kestävä eläintuotannon erottamaton osa.
- (2) KOROSTAA, että eläinten hyvinvointi parantaa yleisesti eläinten terveyttä ja vähentää antibioottien käyttötarvetta ja siten mikrobilääkeresistenssiä. Tietyissä tilanteissa eläinten hyvinvointia koskevia toimenpiteitä on kuitenkin mukautettava eläintautitilanteeseen riittävän bioturvallisuuden varmistamiseksi.

¹³ Euroopan parlamentin päätöslauselma eläinten suojelusta kuljetuksen aikana EU:ssa ja sen ulkopuolella http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2019-0132_FI.html

¹⁴ Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle eläinten hyvinvointiin liittyvien kansainvälisten toimien vaikutuksista Euroopan kotieläintuottajien kilpailukykyyn globalisoituneessa maailmassa <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/fi/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0042>

- (3) TOTEAA, että eläinten hyvinvointia koskeva EU:n lainsäädäntö sekä maataloustuottajien ja muiden toimijoiden vapaaehtoistoiminta ja investoinnit ovat parantaneet eläinten hyvinvointia.
- (4) ON TYYTYVÄINEN vuosien 2012–2015 strategian tulosten ulkopuoliseen arviointiin ja PYYTÄÄ komissiota laatimaan uuden strategian, jossa myös tämä arviointi otetaan huomioon.
- (5) TOTEAA, että vaikka on olemassa kattavaa lainsäädäntöä kaikkien tuotantoeläinten hyvinvoinnista ja yksityiskohtaisempaa lainsäädäntöä vasikoista, sioista, broilereista ja munivista kanoista, eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä voitaisiin edelleen kehittää tai saattaa ajan tasalle, jotta otettaisiin huomioon nykyisen lainsäädännön käytännön ongelmat, tuorempi tieteellinen tieto ja tekninen kehitys eläinten hyvinvoinnin ja yhdenmukaistamisen parantamiseksi. Nykyisiä vaatimuksia, joita on vielä kehitettävä, ovat erityisesti eläinkuljetukset, sikojen hyvinvointi, kivuliaat menettelyt ja eläinten hyvinvointia koskevat indikaattorit. KOROSTAA, että eläinten teurastusolosuhteita voidaan parantaa erityisesti kannustamalla asetuksen N:o 1099/2009 4 artiklassa tarkoitettua tainnuttamista ja 'pelkkää tainnuttamista' koskevaa tieteellistä tutkimusta.
- (6) KEHOTTA komissiota arvioimaan sellaisen uuden lainsäädännön tarvetta ja vaikutusta, joka kattaa kaikki eläinlajit, joita pidetään sellaisen taloudellisen toiminnan yhteydessä, josta ei tällä hetkellä ole erityistä eläinten hyvinvointia koskevaa lainsäädäntöä, erityisesti vähintään kuuden kuukauden ikäinen karja, tarhatut kanit, nuoret kanat, koirat ja kissat sekä kalkkunat, broilerit ja munivat kanat, lampaat, vuohet ja viljellyt kalat.
- (7) KOROSTAA tarvetta parantaa eläinten hyvinvointia pitkien kuljetusmatkojen aikana. Lyhyen aikavälin tavoitteena KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita etsimään ratkaisuja, joilla helpotetaan voimassa olevan liikennelainsäädännön täytäntöönpanoa, muun muassa kehittämällä edelleen tapoja vaihtaa tietoja jäsenvaltioiden viranomaisten välillä, ja KEHOTTA lisäämään eri foorumeilla keskustelua elävien eläinten tai lihan kaupan kestävydestä. KANNUSTAA komissiota tarkistamaan ja päivittämään asetusta (EY) N:o 1/2005.

- (8) MUISTUTTAA, että voimassa olevaan lainsäädäntöön mahdollisesti tehtävien muutosten tai uuden lainsäädännön olisi perustuttava viimeisimpiin tieteellisiin tutkimuksiin ja jäsenvaltioiden kokemuksiin ja että tarvittaessa olisi aloitettava uusi tieteellinen tutkimus.
- (9) KOROSTAA, että tarvitaan myös tieteellistä asiantuntemusta ja lisää koordinoitua voimassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanon yhdenmukaistamiseksi EU:n tasolla. Eläinkuljetusten kansallisten yhteyspisteiden olisi tuettava yhdenmukaistettuja täytäntöönpanotoimia, ja niissä olisi hyödynnettävä eläinten hyvinvointia käsittelevien EU:n vertailukeskusten ja eläinten hyvinvointia käsittelevän EU:n foorumin antamia tietoja.
- (10) ARVOSTAA eläinten hyvinvointia käsittelevän EU:n foorumin toimintaa ja TUKEE sen jatkamista arvokkaana foorumina, jolla edistetään asiaankuuluvien sidosryhmien välistä vuoropuhelua. KANNUSTAA komissiota arvioimaan foorumin työtä ja kehittämään sitä edelleen erityisesti kaikkien jäsenvaltioiden osallistumisen lisäämiseksi.
- (11) KANNUSTAA komissiota tarjoamaan riittävät resurssit eläinten hyvinvointia käsitteleville EU:n vertailukeskuksille ja käynnistämään ehdotuspyynnön uusista keskuksista, joiden toimeksiantoon kuuluisivat esimerkiksi märehitijät ja hevoseläimet, mukaan lukien niiden kuljetus- ja lopettamistoimet.
- (12) KEHOTTA komissiota arvioimaan eläinten hyvinvointia koskevia merkintäjärjestelmiä koskevien kriteerien sisältävän EU:n sääntelykehityksen tarvetta ja vaikutuksia ottaen huomioon kansalliset kokemukset.
- (13) KANNUSTAA jäsenvaltioita käyttämään tehokkaasti ja vaikuttavasti yhteisen maatalouspolitiikan varoja eläinten hyvinvoinnin todelliseen parantamiseen.
- (14) TOTEAA, että on tärkeää edistää eläinten hyvinvointia maailmanlaajuisesti ja EU:n maataloustuottajien maailmankaupassa kohtaamaa kilpailua, ja PAINOTTAA näin ollen, että on tärkeää sisällyttää eläinten hyvinvointi mahdollisuuksien mukaan vapaakauppasopimukseen, ja PITÄÄ näitä sopimuksia yhtenä keinona edistää eläinten hyvinvointia maailmanlaajuisesti.

- (15) On hyvin TYYTYVÄINEN komission ja EU:n jäsenvaltioiden aktiiviseen osallistumiseen OIE:n standardien ja suuntaviivojen kehittämiseen ja sen muihin toimiin, kuten eläinten hyvinvointia Euroopassa käsittelevään OIE:n foorumiin sekä kummitoimintaan, koulutukseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan. KANNUSTAA jatkamaan tätä työtä keskittyen erityisesti maihin, joihin eläviä eläimiä viedään ja joista eläintuotteita tuodaan EU:hun. Lisäksi se KANNUSTAA edistämään maaeläinten terveyttä koskevan OIE:n säännösten vaatimusten soveltamista eläinten maa- ja merikuljetuksiin, teurastukseen ja tuotantoeläinten tuotantojärjestelmiin.
- (16) KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan suurelle yleisölle, toimijoille ja kauppakumppaneille suunnattua tiedotusta ja valistusta eläinten hyvinvointia koskevien hyvien normien keskeisestä roolista eläinten terveyden, elintarviketurvallisuuden, elintarviketurvan ja kestäväen maatalous- ja elintarvikealan tukemisessa.
-